УДК 37.01.03.

DOI [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-2\(25\)-161-167](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-2(25)-161-167)

Іванова Наталія,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0922-2171>

м. Луцьк

NEW-ЗНАННЯ В КОНТЕКСТІ МЕТОДУ КЕЙСІВ

Анотація.

У статті досліджено проблему нового знання, яке сьогодні постає головним ресурсом соціального розвитку. Концепцію нового знання демонструє метод кейс-уроків (case-study), або метод конкретних ситуацій. Упровадження методу case-study в практику шкільної та вищої освіти зумовлено, по-перше, її орієнтацією на формування професійної компетентності; по-друге, розкриттям творчих здібностей особистості для системної та ефективної діяльності в умовах динаміки розвитку інформаційно-цифрових технологій. Метод case-study дає змогу застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань.

Ключові слова: метод; кейс; освіта; учень; особистість; викладач; творчість.

Найважливішим пріоритетом сучасної освітньої діяльності в Україні є підготовка креативної особистості, здатної на основі отриманих знань бути готовою до майбутнього, до адаптації в непередбачених ситуаціях і складних викликах життя. Сучасний здобувач освіти має володіти компетенціями, які є основою конкурентоспроможності, цілеспрямованості, самостійного прийняття рішень і реалізації виробленого плану дій, всебічного аналізу проблемних ситуацій. Вирішення такого завдання вимагає перманентного реформування та перебудови всієї системи освіти. Для цього потрібні не просто знання, яких із кожним днем стає дедалі більше, а вміння їх використовувати. Адже майбутнє належить тим, хто зуміє поєднати непоєднуване, знаходити нові смисли і, таким чином, адаптуватися до «безжальних» викликів все ще не пізньої природи і непередбачуваного розвитку цивілізації. Для «входу» в майбутнє потрібна нова система освіти. Суть її в тому, що шкільна програма повинна охоплювати весь обсяг сучасних, нових знань. Але що таке сучасне, нове знання?

Проблема вдосконалення сучасної системи освіти знайшла висвітлення в публікаціях Г. Ашіна, В. Бібіхіна, А. Бойко, В. Возняка, Дж. Дьюї, А. Кравченко, Ф. Михайлова та ін. Особливе місце в розробці принципів удосконалення навчального процесу займають роботи В. Співаковського. Окреме місце за новими освітніми технологіями займають роботи М. Гальченка, Г. Драйдена, Е. Ільєнкова, В. Кременя, М. Кулгасової, Е. Морена, Ю. Сенька, С. Соловейчика, П. Фрейре та ін.

Попри ґрунтовний аналіз, проведений зазначеними та іншими авторами, не знайшла достатнього розв'язання проблема нового знання і нових технологій як методів його впровадження в практику освітньої діяльності.

Мета статті полягає в дослідженні проблеми методу кейсів (case-study), який найбільш повно, на нашу думку, надає можливість досягнути продуктивного знання для життя в сучасній інформаційно-цифровій реальності.

Людина завжди прагнула бути сучасною. Сьогодні поняття «сучасний світ», «сучасні технології», «сучасне суспільство» стали нормою. Бути сучасним може означати мати останню марку автомобіля, бути модно одягненим, володіти іноземною, бажано англійською мовою, володіти прибутковим бізнесом тощо. Поняття «сучасність» породжує багато складних питань, що цілком закономірно, адже мобільність, динамізм нашого життя змушують відповідати його темпам. Тобто сучасність постає якісною характеристикою життєдіяльності людини.

Проблема сучасності виникає в різних культурно-історичних контекстах всіх країн як виклик їх існуванню, а також як невідома до цього можливість їхнього розвитку. Вона є

необхідністю, ігнорування якої призводить до деградації і відставання. За такого підходу лише ті соціальні інститути можуть вважатися сучасними, які мають змогу вирішити проблемність існування в ній [5, с. 202].

Насамперед це стосується системи освіти, яка творить молоде покоління сучасності. Але для цього потрібно володіти новими знаннями. Логіка їх розвитку приводить до зміни традицій, як в культурі, так і в способах та методиках навчання. Ієрархія цінностей не змінюється автоматично впродовж часу, а лише під впливом інших, зокрема нових освітніх практик. У своєму ставленні до традиції вони не постають в якості лише Іншого. Новий освітній досвід «є цінністю в конкретний історичний період порівняно з минулим і майбутнім. Саме по собі нове, якщо навіть мислиться як таке, що виникає під впливом Іншого, то воно не може залишатися просто його симптомом. Нове значною мірою повинно виявляти саме це Інше, робити його більш доступним, очевиднішим, зрозумілим» [2, с. 36].

Кожне нове визначається насамперед тим, як воно в історичному порівнянні відрізняється від старого. А це означає, що розрізнення нового і старого має засновуватися на раціональних критеріях, і цей процес повинен бути підвладним свідомому контролю. Нове – це не побічний продукт розвитку історії, приходу нових поколінь, «природних» відмінностей в мові, бажанні або соціальному статусі. Відповідні відмінності, які дійсно існують, «можуть розглядатися як тривіальні і не заслуговують називатися новими. Щоб набути статусу цінності, подібні тривіальні індивідуальні особливості спочатку мають отримати нову інтерпретацію і бути інтегрованими в освітній процес» [2, с. 53].

Нові тренди в освіті не передбачають домінування особистої свободи, але створюють нові, нехай меншого масштабу й обмежені в часі – «гомогенності, соціальні коди, певні моделі поведінки та відповідні методи і методики навчання» [3, с. 217]. Вони претендують на те, щоб бути збереженими для майбутнього шляхом механізмів культурної пам'яті. Водночас нове не претендує на те, щоб володіти абсолютним значенням, абсолютною істинністю або універсальністю. Орієнтація на нове, під знаком якої й існує наша нинішня цивілізація, виключає існування єдиних, тотожних і рівно значимих для всіх цінностей, свавілля, випадковості, втрати орієнтирів. Значною мірою нове – це результат впровадження у життя певних культурних, інтелектуальних, наукових знань, які стають новими цінностями для людини. На їх основі здійснюється переоцінка цінностей, в основі яких існує знання реальної освіти і принципів її функціонування. Але насамперед нове дає індивідуальному творцю освітнього процесу можливість визначити свою позицію.

Таку позицію демонструє концепція new-знання, в основі якої лежить метод кейс-уроків (від англійського «case» – випадок, ситуація). Метод case-study, або метод конкретних ситуацій, заснований на процесі навчання шляхом вирішення конкретних завдань-ситуацій (вирішення кейсів). Він належить до активних методів навчання. Безпосередня мета методу case-study – спільними зусиллями групи учнів проаналізувати ситуацію-case, що виникає як конкретний стан справ, і виробити практичне рішення; закінчення процесу – оцінка запропонованих алгоритмів і вибір найкращого з них у контексті поставленої проблеми.

Застосування case-study дає змогу формувати в учнів цілісне уявлення про світ, і, найголовніше, розвивається системне мислення. Кожен урок системи постає як ген, котрий містить всю формулу цілого. Це і є основа new-знання. Завдяки цьому відбувається «перетікання» знань: від отриманих на шкільних уроках імпульсів (квантів) через самостійне опрацювання рекомендованої літератури, самостійний пошук в Інтернеті того, що сподобалося, «запало в душу», лягло на розум, і до повернення назад – з питаннями до компетентного учителя (коуча). Таким чином, учні багаторазово проходять рівні знань «в ширину» і «в глибину». Але для реалізації цього процесу потрібно переписати всі підручники і посібники, оскільки за вже існуючими вчитися вже неможливо. Формула підготовки нових підручників: краще – з минулого, головне – для майбутнього [8].

Нагадаємо, що метод case-study найбільш широко використовується за кордоном. Вперше він був застосований у навчальному процесі в школі права Гарвардського університету в

1870 р.; впровадження цього методу в Гарвардській школі бізнесу почалося в 1920 році. Перші добірки кейсів були опубліковані в 1925 р. в звітах Гарвардського університету. Нині співіснують дві класичні школи case-study – Гарвардська (американська) і Манчестерська (європейська). В рамках першої школи метою методу є навчання пошуку єдиного вірного рішення, друга – передбачає багатоваріантність вирішення проблеми. Американські кейси більші за обсягом (20–25 сторінок тексту, плюс 8–10 сторінок ілюстрацій), європейські кейси в 1,5–2 рази коротші. Лідером зі збору і поширення кейсів є створена за ініціативою 22 закладів вищої освіти у 1973 р. організація, яка з 1991 р. називається European Case Clearing House (ECCN). ECCN є некомерційною структурою, яка пов'язана з організаціями, що надають і використовують кейси, і розташовані в різних країнах світу. Нині до складу ECCN входить близько 340 організацій, серед яких The Harvard Business School Publishing, Інститут розвитку менеджменту (IMB) в Лозанні, у Швейцарії, INSEAD, у Фонтенбло (Франція), IESE в Барселоні (Іспанія), Лондонська бізнес-школа в Англії, а також Школа менеджменту в Кранфілді. У кожній з цих організацій своя колекція кейсів, право на розповсюдження яких має ECCN. Сьогодні метод case-study завоював провідні позиції в навчанні, активно використовується в зарубіжній практиці освіти і вважається одним з найефективніших способів навчання студентів навичкам розв'язання типових проблем. Так, Гарвардська школа бізнесу виділяє майже 90 % навчального часу на розбір конкретних кейсів, зберігаючи пріоритетне значення методу case-study в навчанні. Ситуаційне навчання за гарвардською методикою – це інтенсивний тренінг слухачів з використанням відеоматеріалів, комп'ютерного та програмного забезпечення. Середньостатистичний студент Гарварду або будь-якої іншої школи за час свого навчання «опрацьовує» сотні кейсів. Щороку в Гарварді видаються сотні нових кейсів, методичних посібників і доповнень до колекції кейсів.

Проблема впровадження методу case-study в практику шкільної і вищої освіти в даний час є досить актуальною, що зумовлено двома тенденціями: перша впливає із загальної спрямованості розвитку освіти, її орієнтації не стільки на отримання конкретних знань, скільки на формування професійної компетентності, умінь і навичок розумової діяльності, здібностей особистості. Серед них особлива увага приділяється здатності до навчання, до зміни парадигми мислення, умінню переробляти величезні масиви інформації, прагнути до одержання системного знання. Адже «завданням освіти, крім оволодіння певною сумою знань, потрібно навчитися вчитися. Формулювання подібної мети освіти означає, що її результатом може бути не певна сукупність готових знань та інформації, а здатність самостійно вчитися» [6, с. 21].

Особливої ваги подібне завдання освіти набуває в сучасних умовах прискореної трансформації глобального світу, яка ставить перед необхідністю запам'ятовування жорстких алгоритмів діяльності. У цій ситуації, за словами П. Друкера, людина повинна перш за все навчитися вчитися. «Іншими словами, – писав вчений, – найважливішим стає не певна конкретна навичка, а універсальна навичка використання знань та їх систематичного засвоєння як основи для продуктивної праці та професійних досягнень» [4, с. 271–272].

Друга тенденція впливає з розвитку вимог до якості фахівця, який, окрім задоволення вимог першої тенденції, повинен володіти також здатністю оптимальної поведінки в різних ситуаціях, відрізнятися системністю та ефективністю дій в умовах сучасної кризи освіти, зумовленої, окрім всього іншого, швидким, якщо не блискавичним, переходом до всезагального дистанційного навчання. Таким фахівцем повинен бути компетентний вчитель (коуч), який за допомогою комп'ютерних, стендових, інтернетних, дистанційних занять буде доводити до досконалості індивідуальні особливості своїх учнів. Ніхто не заперечує, що минулому педагогічному досвіду потрібно протиставити більш сучасну, більш нову технологію навчального процесу. Вчити не під предмет, а під кінцевий результат, і не тільки за книгами. Якщо комп'ютерні технології за попередні чверть століття вирости від калькулятора до Інтернету, то за наступні 25 років їх могутність як мінімум потроїться. З появою Інтернету можна вивчити урок будь-якої складності з будь-якого предмету, навчання стає цікавим, перспективним і пошуковим. Користування різними джерелами перетворюють уроки в дослідницькі, які краще засвоюються. Вони

і є new-знаннями, оскільки здобуті, а не нав'язані [8, с. 270–271]. У цьому і полягає креативність освітньої системи, яка відкриває нові можливості для становлення і розвитку по-справжньому інноваційної освіти, і, відповідно, творчої особистості.

Ідеї методу case-study досить прості: отримання знань з дисциплін, істина в яких плюралістична. Тобто є декілька відповідей на поставлене питання, які можуть змагатися за ступенем істинності. Завдання викладання при цьому орієнтоване на отримання не єдиної, а багатьох істин, або результатів. Акцент навчання переноситься не на оволодіння готовими знаннями, а на їх вироблення, на співтворчість учня і викладача, коли учень рівноправний з іншими учнями і викладачем в процесі обговорення проблеми. Для цього на початку кожного навчального року учням для вибору пропонується список проєктів і відповідальних за їх реалізацію кураторів-коучів. Наприклад, зазначає В. Співаковський, група з десяти учнів (різного віку) вибрала на поточні півроку «Археологічний проєкт», який контролює шкільний коуч і співробітники Академії наук. Мета проєкту – представити результат реально виконаних археологічних розкопок. Група повинна скласти бізнес-план, зібрана команда, яка півроку досліджує проблему, а потім їде в експедицію, наприклад, в місто Миколаїв на розкопки історичного поселення сарматів.

Учні привозять в школу знахідки, описують їх, фотографують, розставляють в музейному форматі як експонати, знімають за своїм сценарієм документальний фільм. Тренують публічний виступ перед батьками за результатами здійсненої роботи. Такий проєкт збагачує учнів, оскільки історія країни набуває для них реальних рис. Діти одержують уявлення, якими складними шляхами розгадуються стародавні таємниці. Археологія, яка здавалася малоцікавим заняттям, тепер сприймається як щось реальне, якого можна торкнутися своїми руками, де в єдине ціле сплелися стародавні поселення, романтика вечорів біля наметів і багать, напрацьованими руками від щоденних розкопок [8, с. 176].

Безумовно, це складний процес, який вимагає насамперед від вчителя бажання, волі, відповідних компетенцій, організаторських здібностей тощо. Але результатом застосування методу кейсів є не тільки знання, але й навички професійної діяльності. Безумовною перевагою цього методу є не тільки отримання знань і формування практичних навичок, а й розвиток системи цінностей учнів, студентів, їх знанневих позицій, життєвих установок, своєрідного професійного світовідчуття. У методі case-study долається класичний дефект традиційного навчання, пов'язаний з одноманітністю, оскільки емоцій, творчої конкуренції і боротьби в цьому методі так багато, що добре організоване обговорення кейса нагадує театральну виставу.

А вистава, як і кожна творча дія, складне явище. Проте, на думку Едгара Морена, французького філософа і соціолога, президента Асоціації складного мислення, створеної у Франції, належні «методи пізнання повинні сміливо дивитися в обличчя складності, комплексності. Слово *complexus* означає те, що зіткано або сплетено в одне. Дійсно, складність виникає тоді, коли різні елементи, що складають ціле, стають невіддільними один від одного (як, наприклад, економічне, політичне, соціологічне, психологічне, емоційне, міфологічне) і коли існує взаємозалежна, інтерактивна і взаємна ретроактивна тканина між об'єктом пізнання і його контекстом, частинами і цілим, цілим і частинами, частинами між собою. Тому складність являє собою зв'язок між єдністю і множинністю» [7, с. 38].

Отже, освіта повинна сприяти розвитку «загальної здатності мислення», яка передбачає вміння розуміти складне, контекст, багатомірність і глобальні відносини. Оскільки у вивченні та пізнанні кожної речі, кожного явища необхідно розглядати відповідний контекст, її відношення до глобального, до складного, учень в процесі навчання повинен підключати всі свої знання не лише про об'єкт вивчення, але й про оточуючу реальність.

Метод case-study – інструмент, що дозволяє застосовувати теоретичні знання до вирішення практичних завдань. Метод сприяє розвитку в учнів самостійного мислення, уміння вислуховувати і враховувати альтернативну точку зору, аргументовано висловити свою. За допомогою цього методу з'являється можливість проявити і вдосконалити аналітичні та оціночні навички, знаходити найбільш раціональне розв'язання поставленої проблеми. Як інтерактивний метод

навчання, метод case-study формує інтерес та позитивну мотивацію відносно навчання. Одночасно метод case-study виступає і як спосіб мислення викладача, його особлива парадигма, що дозволяє по-іншому думати і діяти, оновлювати свій творчий потенціал.

Спосіб мислення є надзвичайно важливим ресурсом всього процесу освітньої діяльності. Через мислення вчитель (коуч) вводить приховану повноту «предмета» у «оселю людини», тобто у світ культури та знання. Покликання вчителя – не конструювання, збирання частинок, а цілісне бачення прихованої повноти «людської істотності» та залучення її до простору знань, що розуміється як способи різних звернень людей один до одного, і тим самим – до самих себе. «Мислення, – наголошує В. Возняк, – (тобто діяльність і діяльне мислення) педагога повинно відповідати не тільки своєму «предмету», але бути тим же самим, що він, педагог, викликає в учнів, до чого він залучає своїх учнів: адже саме воно (разом з учителем) в кожному предметі вивчення (мова, математика, література, географія, біологія, історія) має входити у відповідність з образами, що сплять у них, і вводити їх приховану повноту в оселю людини, тобто адекватно розпредмечувати (а не використовувати, препарувати, запам'ятовувати схеми утилізації для бездумного просиджування на продаж – на оцінку» [1, с. 261–262].

На нашу думку, процес входження в повноту життя досягається через метод case-study. З огляду на це, доцільно вважати, що подібний підхід більшою мірою сприяє розвитку творчих задатків людини. Очевидно, це обумовлено відповідністю даного методу природі людського мозку, який все активніше і результативніше засвоює інформацію, якщо повідомлення взаємопов'язані, і, навпаки, однорідну інформацію запам'ятовує слабо, оскільки не знає, куди її «відправити» на зберігання. Зв'язки між навчальними дисциплінами і подіями, явищами встановлюються впровадженням перехресних тренінгів і проєктів. Результатом є, окрім усіх інших позитивних наслідків, формування «соціологічної уяви», яка є здатністю «розпізнавати та відчувати взаємозв'язок усього, що відбувається в соціальному житті, з усіма структурними, культурними та історичними умовами та передумовами, а також з діями, які вчиняють в цих умовах окремі або колективні соціальні суб'єкти, що утворюють в кінцевому підсумку соціум (суспільство) у всій його складності та багатоманітності» [10, с. 35–36].

Освіта сьогодні потребує своєрідності, яка стає вимогою і нормою. Індивіди та людство загалом дедалі більше будуть змушені мати справу з тим, чого раніше не було: надрозумними комп'ютерами, інженерією тіл, алгоритмами, які можуть маніпулювати емоціями з надприродною точністю, різкими катаклізмами клімату, необхідністю змінювати свою професію кожні десять років. Як варто діяти в ситуації величезного обсягу інформації, яку важко сприйняти і проаналізувати? Щоб вижити і процвітати в такому світі, потрібна висока розумова «гнучкість» і величезні резерви знань, компетенцій і вмінь. «Промислова революція, – пише історик Ю. Харарі, – лишила нам у спадщину конвеєрну теорію освіти. У центрі міста є величезний бетонний будинок, розділений на багато ідентичних кімнат, кожна з яких містить ряди парт і стільців. За дзвоником ви йдете до однієї з цих кімнат разом із тридцятьма іншим дітьми, які народилися одного року з вами. Щогодини хтось із дорослих входить і починає говорити. Усім їм за це платить уряд. Один із них розповідає вам про форму Землі, другий – про минуле людства, а третій – про людське тіло. Легко сміятися над цією моделлю, і майже кожен погодиться, що, попри попередні досягнення, нині вона збанкрутувала. Однак, ми досі не створили життєздатної альтернативи» [9, с. 326–327].

Плуральність сучасного світу дозволяє розробляти і пропонувати різні альтернативні моделі і методи навчання. Запропонований масштабний метод case-study є тим new-знанням, яке постає дієвою альтернативою існуючим навчальним ідеям, яких багато. Але цінними є ті ідеї, які мають практичне значення. Про оновлення освіти багато дискусій, але головне, наскільки та чи інша ідея (модель) розкриває природні задатки обдарованості. Важливо визначити, яка тобі потрібна ідея, яка веде до істини.

Таким чином, актуальність інституту освіти в сучасному світі зумовлена динамічним впровадженням інформаційно-цифрових технологій у всі сфери життя. Ця обставина вимагає пошуку

нових форм і способів навчання. Нове як ознака сучасності означає перехід від минулого до майбутнього. Воно диктує вимогу застосовувати нову форму навчального уроку – case-study. Впровадження методу кейсів в освітньо-педагогічну практику приводить до вдосконалення навчального процесу, урізноманітнює шкільні уроки, розкриває творчі потенції обдарованості. New-знання є надзвичайно складною і багатомасштабною проблемою, яка вимагає подальшого дослідження. Завдання new-знання – відтворювати зв'язки часу, виявлення можливостей включення освітнього простору в універсальний горизонт людської культури.

Використані літературні джерела

1. Вozняк В.С. Метафизика рассудка и разума: опыт несистематической самокритики Київ: Самватас, 1994. 340 с.
2. Гройс Б. О новом. Опыт экономики культуры. Москва : Ад Маргинем Пресс, 2015. 240 с.
3. Деррида Ж. О грамматологии. Москва : Ad Marginem, 2000. 512 с.
4. Друкер П. Эпоха разрыва. Ориентиры для нашего меняющегося общества. Москва : Вильямс, 2007. 336 с.
5. Кремень В.Г. Людина у викликах цивілізації: від минулого – до майбутнього: монографія. Київ : Грамота, 2020. 248 с.
6. Липін М.В. Освіта в модифікаціях сучасного світу: монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 340 с.
7. Морен Э. Образование в будущем: сем неотложных задач. Синергетическая парадигма. Синергетика образования. Москва : Прогресс-Традиция, 2007. С. 24–96.
8. Спиваковский В.М. Образовательный взрыв. Киев : ЧФ «МУВЦ «Гранд-Экспо», 2011. 436 с.
9. Харари Ювал Ной. 21 урок для 21 століття. Київ : Форс Україна, 2018. 416 с.
10. Штомпка П. Социология. Анализ современного общества. Москва : Логос, 2005. 664 с.

References

1. Voznyak, V.S. (1994). *Metafizika rassudka i razuma: opyt nesistematicheskoy samokritiki* [Metaphysics of Reason and Reason: An Experience of Non-Systematic Self-Criticism]. Kyiv.
2. Groys, B. (2015). *O novom. Opyt ekonomiki kul'tury* [About the new one. Cultural economics experience]. Moscow.
3. Derrida, Z. (2000). *O grammatologii* [About the grammarology]. Moscow.
4. Druker, P. (2007). *Epokha razryva. Oriyentiry dlya nashego menyayushchegosya obshchestva* [The era of rupture. Landmarks for our changing society]. Moscow.
5. Kremen, V.H., & Ilyin, V.V. (2020). *Lyudyna u vyklykakh tsyvilizatsiyi: vid mynuloho – do maybutnoho* [Man in the challenges of civilization: from the past to the future]. Kyiv.
6. Lipin, M.V. (2018). *Osvita v modyfikatsiyakh suchasnoho svitu* [Education in the modifications of the modern world]. Kyiv.
7. Moren, E. (2007). *Obrazovaniye v budushchem: sem neotlozhnykh zadach / Sinergeticheskaya paradigma. Sinergetika obrazovaniya* [Education in the Future: Sem Urgent Tasks / Synergetic Paradigm. Synergetics of education]. Moscow.
8. Spivakovskiy, V.M. (2011). *Obrazovatel'nyy vzryv* [Educational explosion]. Kyiv.
9. Kharari, Yuval Noy. (2018). *21 urok dlya 21 stolittya* [21 lessons for the 21st century]. Kyiv.
10. Shtompka, P. (2005). *Sotsiologiya. Analiz sovremennogo obshchestva* [Sociology. Analysis of modern society]. Moscow.

Ivanova Nataliia. New Knowledge in the Context of the Case-Method.

Summary.

The article examines the problem of new knowledge, which in the modern world is the main resource of socio-economic, political, cultural and technical development. The logic of the development of new knowledge leads to a change in traditions, in particular in the methods and ways of learning. Focusing on the new involves a reassessment of the values on the basis of which society operates. The concept of new knowledge is

demonstrated by the method of case-studies, or the method of specific situations. The purpose of the case-study method is the joint efforts of a group of students to analyze the situation that arises in a particular situation, and to develop a practical solution. The end of the process involves the evaluation of the proposed algorithms and the selection of the most optimal of them in the context of the problem. Analysis of the evolution of the case-study method shows its wide application in various spheres of social life. The introduction of the case-study method in the practice of school and higher education is due, firstly, to its focus on the formation of professional competence; and, secondly, the disclosure of the creative abilities of the individual for systematic and effective activities in the dynamics of information and digital technologies and artificial intelligence. The idea of the case-study method is to obtain knowledge from disciplines with pluralistic truth. The task of teaching is to obtain many truths. The emphasis of learning is shifted not to the acquisition of ready-made knowledge, but to its development, to the co-creation of student and teacher. The role of a teacher, or a coach – to reveal the creative potential and talents of the student, to form a social imagination that helps to feel the interconnectedness of all aspects of life, taking into account the growing participation in distance learning. The result of the application of the case method is knowledge, skills of professional activity, development of the system of values, life attitudes of students. The case-study method allows to apply theoretical knowledge to solve practical problems.

Key words: method; case; education; student; personality; teacher; creativity.

Стаття надійшла до редколегії 8 грудня 2020 року